

Onderwerp: Motie Een Hospice in Diemen
Datum: 26 november 2024
Portefeuillehouder: M. Everhardt
Team: Sociaal - Team Beleid Samenleving
Steller: Anouk Zeldenthuis

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Er zijn geen hospicebedden in Diemen; inwoners maken gebruik van faciliteiten in Amsterdam. De raad heeft op 9 november 2023 in een motie het college verzocht om een bijeenkomst te faciliteren met en voor alle zorgaanbieders, welzijnsinstellingen en vrijwilligersorganisaties in Diemen om gezamenlijk te onderzoeken hoe de ondersteuning en zorg tot het realiseren van een hospice in gang gezet kan worden. En wat de rol van de gemeente daarbij kan zijn. Via dit memo wordt uw raad geïnformeerd over de uitkomsten van de gevoerde gesprekken.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, namelijk 26 november 2024.

Samenvatting

Het college staat positief tegenover een lokaal hospice. Uit de gesprekken die gevoerd zijn bleek dat zorgorganisaties ook de waarde inzien van een hospice in Diemen. De wens om in de nabijheid van naasten en in een huiselijke omgeving te sterven én zorg te blijven ontvangen van de eigen huisarts waren hiervoor de belangrijkste redenen.

Voor het starten van een hospice is een partij nodig die dit kan opzetten, maar zo'n partij is momenteel niet in beeld. De professionals waarmee is gesproken gaven niet de indruk dat deze mogelijkheid zich snel voor zal doen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat het huidige inwonersaantal van Diemen te laag is voor een financieel verantwoorde exploitatie.

Wat betreft de rol van de gemeente, geven wij u aan dat dergelijke initiatieven niet bij de gemeente beginnen. Onze rol en betrokkenheid starten pas als er een initiatief uit de samenleving of van een organisatie komt. Zo'n maatschappelijk initiatief is er nu niet. De rol van de gemeente zal, bij een aangeboden voorstel met een gedegen visie en een positief haalbaarheidsonderzoek, erop gericht zijn de plannen te toetsen aan beleid en het toetsen of de gewenste locatie hiervoor geschikt kan zijn (zowel maatschappelijk draagvlak als Omgevingsplan).

De gemeente heeft uitvoering gegeven aan de motie door het onderwerp palliatieve zorg te bespreken in de door de gemeente georganiseerde werkgroep 'Vitaal Ouder worden en Eenzaamheid' en het door de huisartsen georganiseerd 'Wijkteamoverleg Ouderen'. Daarnaast hebben we een kwantitatieve analyse gedaan en een onderzoek naar wat er nodig is om een hospice te starten¹²³. Ook hebben we advies gevraagd aan Het Netwerk Palliatieve Zorg (NPZ) en hebben we de motie besproken in afzonderlijke gesprekken met verschillende zorgpartners en de welzijnsinstelling in Diemen.⁴

¹ Referentiekader hospicezorg; Zorgverzekeraars Nederland (2004)

² Stappenplan voor het opzetten van een hospice; VPTZ (2023)

³ Versterken Hospicezorg: Onderzoek naar huidige en toekomstig benodigde capaciteit (2024).

⁴ De afdoening van deze motie is tot stand gekomen met behulp van Stichting MEE, Stichting Welzijn Diemen, MaDi, PCOB, Cordaan, NPZ, Centrum voor Levensvragen, Elaa (samenwerkingspartner voor zorg en welzijn in Amsterdam en Almere), Huisartspraktijk Diemen Centrum, Markant en wijkverpleging.

Achtergrondinformatie

Welke hospice vormen zijn er?

Er zijn drie soorten hospices:

1. Bijna Thuis Huis: Een zelfstandige organisatie met opgeleide vrijwilligers. Medische zorg wordt geleverd door de eigen huisarts en een thuiszorgorganisatie. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers en het is juridisch geen formele zorgaanbieder. Gemiddeld zijn er 4 bedden.
2. Highcare Hospice: Een kleinschalige woonvoorziening met 7 tot 9 bedden. Een high care hospice werkt met vrijwilligers, maar heeft ook een eigen medische- en verpleegkundige staf in dienst. Juridisch gezien is dit een zorgaanbieder.
3. Palliatieve Unit: Onderdeel van een grotere zorginstelling, vaak een verpleeghuis.

Huidig aantal hospicebedden en toekomstverwachting

Er zijn momenteel geen hospicebedden in Diemen; inwoners maken gebruik van faciliteiten in Amsterdam. In 2022 waren er 42 hospicebedden beschikbaar in de regio, waarvan 12 in een Bijna Thuis Huis. Door volledige bezetting en personeelstekorten zijn er gasten geweigerd, maar het is onbekend of dit inwoners van Diemen betrof⁵.

De vraag naar hospicebedden zal naar verwachting toenemen door vergrijzing en de toename van eenpersoonshuishoudens. Op basis van het huidige inwonersaantal is er in Diemen behoefte aan 1,5 hospice bed¹.

Wat is ervoor nodig een Bijna thuis Huis op te zetten en welke rol kan de gemeente daarin spelen?

Het opzetten van een hospice is een complex proces dat gemiddeld vijf jaar duurt; *“Het kan niet starten als ‘hobbyisme’ van een of meer personen”*². Voor een succesvolle oprichting dient een initiatiefnemer een duidelijke visie te ontwikkelen, een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren en een werkgroep samen te stellen die zich langdurig aan het project wil verbinden. Hierna komt pas de gemeente in beeld.

Financiering van een Bijna Thuis Huis

De oprichting van een hospice wordt meestal gefinancierd door fondsenwerving, zoals donaties, crowdfunding, sponsoring en bijdragen van lokale organisaties en eventueel een eenmalige bijdrage vanuit de gemeente². De exploitatie wordt gefinancierd vanuit o.a. een subsidieregeling ministerie van VWS, Wmo bijdragen, eigen bijdrage gasten en sponsoring.

Ter inzage in iBabs -

- EINDE -

⁵ De data is door Berenschot uitgevraagd per zorgkantoorregio en niet per gemeente van herkomst.